



Een brief

en een

Pleidooi voor een utopie ?

Mevrouw Mary Dowdeswell-Pos heeft ons een brief geschreven. Zij wijst daarin op dingen, die ook bij onze vogelwerkgroep moeilijk liggen, namelijk de toenemende sportrecreatie op een prachtig stuk oeroude hei, dat nog is overgebleven tussen de laatste stroken lintbewoning van de gemeenten Hilversum en Bussum.

In de Gooise nieuwsbladen is hierover uitvoerig geschreven, mede door haar artikelen en de reacties die daar toen op volgden. Wij kunnen ons dus afvragen, of het nog zin heeft, zij het in beknopte vorm en dan speciaal op punten de vogelstand betreffende, hier in de "Karhaan" nog eens op terug te komen. Toch dachten we van wel, al zullen er nuance-verschillen blijven bestaan - zelfs binnen onze VWG - over de vraag, wat "haalbaar" is om van dat prachtige stuk hei tussen Hilversum en Bussum nog iets te behouden, precies groot genoeg om, méér dan thans, als natuur-historisch monument te laten voortbestaan.

Mevrouw Dowdeswell-Pos heeft ons in haar brief nog weer eens willen aansporen, maar wij moeten er bij zeggen: ten overvloede, want onze vogelwerkgroep is voortdurend attent - hoe kan het ook anders - en volgt de langzaam maar zeker veranderende hei-situatie niet zonder zorg. Wij wisten het al, dat de boomleeuwerikken, bergeenden en wulpen schaarse gasten zijn geworden op onze hei. Maar meer dan ooghebben, adviseren, appelleren, signaleren en soms ook protesteren kan deze werkgroep nauwelijks doen. En dat is bij elkaar toch al bijzonder veel.

Wat doet straks die grote Gooise gemeenschap?

Als aanvulling op de voorstellen in het thans bekend geworden "Zanddijkrapport", dat onder meer ook rustgebieden aanbeveelt langs Gooi- en Eemmeer, zou zeker meer landinwaarts een enclave van een landelijk stukje rustgebied te midden van het Gooi een goede complettering kunnen zijn met zo'n stuk Goois natuurschoon, dat maar voor zeer weinig gemeenten in ons land zo gemakkelijk voor het grijpen ligt. In dat zelfde rapport staat dan ook letterlijk te lezen:

"Er zou wel eens spoedig een keuze moeten worden gemaakt tussen hei en "speeltuin". Kiest men de heide met concessie aan ruiter en modelbouwer, aan hond en bromfiets, dan zal een ander gedeelte van het gehele complex dan ook tot een absoluut reservaat moeten worden gedeclareerd, onheind, bewaakt met entree-nogelijkheden voor een ieder, maar op de paden. Of het een óf het ander. Beter: het een én het ander. Maar dan goed!"

Het is dus begrijpelijk, dat er binnen deze vogelwerkgroep ook mensen zijn, die zich de vraag nu stellen of het niet mogelijk is, dat - wellicht gefinancierd door de Stichting Goois Natuurreservaat, de Gooise gemeenten en het Ministerie van CRM - zo'n object als in het "Zanddijk-rapport" bedoeld, er dan ook werkelijk komt.

Is het niet van groot belang voor het Gooi om, te midden van de steeds meer uitgroeiende Gooise steden, een stuk uniek heidennatuurgebied te creëren, dat als rust-recreatiegebied zijn bestaansrecht al bij voorbaat bewijst ?

Wat mij persoonlijk betreft mag de gehele hei van Bussum tot Hilversum onhekt worden, met toegang voor voetgangers. Een reservaat met een kleine wildbaan, die natuur-historisch gezien interessanter kan zijn. Op enkele vochtige grasplaten, in deze heide aanwezig, zouden door afgraving gemakkelijk drinkplaatsen kunnen ontstaan, die dan ook weer de vogelstand en een variatie in de plantenwereld ten goede zou komen. Wanneer dan een lange rand van de zandafgravingen binnen de omheining gehandhaafd kon blijven, zouden wij zeker de oeverzwaluwen aan hun broodnodige huisvesting kunnen helpen. En zo is er meer. Maar al deze zaken zijn niet zo maar in een nutshell natuurhistorisch-wetenschappelijk verantwoord aannemelijk te maken. Dat is een kwestie van uitwerking, tenzij men, uit deze kringen beoordeeld, hier geen heil in ziet, hetgeen door mij betwijfeld wordt.

Een geheel ander punt hierbij is dan die steeds weer opdoemende "haalbaarheid". Dat is dan een ander woord voor politiek, die ook allerlei anderen maatstaven laat neespreken, waardoor dan telkens weer dat appelleren ontstaat van al die kleine groepen in ons land, die zich toch ook wensen druk te maken voor een boom, een vlinder, een vogel of een plantje. Misschien is dit dus een pleidooi voor een utopie.

De hier gestelde vragen, en de gedachten van een zelfde strekking, nogelijk in vorige discussies al gelanceerd, zouden dus simpel samengevat kunnen worden tot die ene vraag: Wat doen wij, eer het over tien jaar misschien niet eens meer kan! Want zo'n vraag zou dan wel eens een tervergeefse schreeuw kunnen zijn.

th.

Rond de Kerst :

grote aantallen eenden

Rondom de Kerstdagen zijn geweldige aantallen eenden waargenomen langs het Oostvaardersdiep (Muiderberg - Lelystad). Daar het IJsselmeer vrijwel geheel was dichtgevroren, ontstonden er in de nog vrij grote wakken, grote concentraties. De heren J. Harder (26 december) en dr. P. Ploeger (27 december) noteerden de volgende aantallen nonnetjes en grote zaagbekken :

op 26-12 van kantine tot Leystad
 grote zaagbek : plm. 2600, 800, 700 en 100 totaal plm. 4200 ex.
 nonnetje : 200, 400, 100, 1600, 500, 200, 100 en 200
 totaal plm. 3300 exemplaren

op 27-12 van kantine (gemaal) tot Houtribsluizen (Leystad-haven)
 grote zaagbek in totaal 1600 ex. (afstand 500 m. van de dijk)
 nonnetje : in totaal 2120 ex. (meestal tegen de dijk : de grootste groep telde 900 exemplaren. Bij een groep van 400 ex. bevonden zich 300 vrouwtjes en 100 mannetjes.